

Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

op de op 6 juni 2019 door ons ontvangen aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming van de gemeente Tilburg voor het kappen van bomen in Landgoed Charlottesoord ten behoeve van de herinrichting van het Natuurnetwerk Brabant, uit te voeren aan de Swaardvenstraat, op de percelen kadastraal bekend gemeente Tilburg, sectie F nummer 4302, sectie AE nummers 733 en 735, in de gemeente Tilburg.

Inhoudsopgave

Besluit.....	3
Procedurele aspecten	5
Toetsing en overwegingen	6
1.1 Beschermingsregimes.....	6
1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant	6
2.1 Aangevraagde activiteiten	6
2.2 Mogelijke effecten.....	7
2.3 Alternatievenafweging	7
2.4 Belang van de aanvraag.....	8
2.5 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding	9
2.6 Conclusie	9
Bijlage 1. Voorschriften	10
Bijlage 2. Locatie ontwikkeling.....	11
Bijlage 3. Meldingsformulier start werkzaamheden	12

BESLUIT

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 6 juni 2019 van de gemeente Tilburg een aanvraag ontvangen voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft een verzoek tot ontheffing voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van het kappen van bomen op Landgoed Charlotteoord, ten behoeve van de herinrichting van het Natuurnetwerk Brabant, uit te voeren aan de Swaardvenstraat, op de percelen kadastraal bekend gemeente Tilburg, sectie F nummer 4302, sectie AE nummers 733 en 735, in de gemeente Tilburg.

Besluit

Gelet op de bepalingen van de Wet natuurbescherming besluiten wij:

- I. aan het college van gemeente Tilburg, Postbus 90155, 5000 LH te Tilburg, een ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - buizerd (*Buteo buteo*);
 - artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - eekhoorn (*Sciurus vulgaris*).voor de periode tot en met 31 december 2020;
met de in bijlage 1 genoemde voorschriften, voor het kappen van bomen in Landgoed Charlotteoord ten behoeve van de herinrichting van het Natuurnetwerk Brabant, aan de Swaardvenstraat, op de percelen kadastraal bekend gemeente Tilburg, sectie F nummer 4302, sectie AE nummers 733 en 735, in de gemeente Tilburg;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten, in de aanvraag en het activiteitenplan, voor zover deze betrekking heeft op de soorten, en bijlagen 1 en 2, deel uitmaken van het besluit;

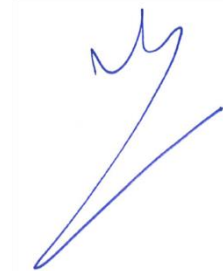
Bijlage 1: voorschriften

Bijlage 2: locatie ontwikkeling

Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

's-Hertogenbosch, 30 januari 2020

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

PROCEDURELE ASPECTEN

1 Aanvraag

Op 6 juni 2019 hebben wij van college van gemeente Tilburg een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag is op 9 december 2019 en op 3 januari 2020 aangevuld. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten opgenomen in de aanvraag en bijlage 2. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer Z/098361.

2 Bevoegd gezag

Omdat de activiteiten verricht worden in de provincie Noord-Brabant, zijn wij op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Indien aan de orde betrekken wij tevens gevolgen van de activiteiten voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

3 Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

4 Ontvankelijkheid

Ten aanzien van de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing ingevolge de Wnb is vereist, hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

5 Overige regelgeving

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

TOETSING EN OVERWEGINGEN

1 Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikel 3.8 geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2 Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen:

- Het verwijderen van bomen en struiken binnen de drie kavels;
- Het verwijderen van de naaldbomen binnen kavel 1;
- Het verwijderen van de bomen op de perceelgrens aan de zuidzijde van kavel 1.

Voor de ligging van de kavels zie bijlage 2.

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Mogelijke effecten

In het plangebied is in 2019 een nest van de buizerd aangetroffen. Verder zijn enkele eekhoorns en nesten van de eekhoorn aangetroffen. Het plangebied maakt dus deel uit van het leefgebied van eekhoorns.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten één nest van de buizerd en nesten van de eekhoorn worden beschadigd of vernield. Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, en artikel 3.10, eerste lid, onder b, van de Wnb.

De landelijke staat van instandhouding van de buizerd is gunstig. De landelijke staat van instandhouding van de eekhoorn is matig gunstig.

2.3 Alternatievenafweging

Locatie

De handelingen ten aanzien van het buizerdnest en de eekhoornnesten vinden plaats op het terrein van Charlotteoord. Dit terrein bestond in het verleden uit een revalidatiecentrum omringd door bos. Na sluiting en sloop van het revalidatiecentrum is op de plaats van de toenmalige bebouwing een bedrijfsbestemming gelegd en op het groen een bestemming bos. Dit bestemmingsplan is vastgesteld in 2007. De bedrijfsbestemming is incourant gebleken: er hebben zich geen bedrijven geïnteresseerd getoond in de bedrijfslocatie. Het projectgebied ligt daarom al jarenlang braak. Wegens gebrek aan beheer vinden er ongewenste en illegale activiteiten plaats, zoals motorcross. Het opnieuw verkavelen van de gronden biedt daarom kansen om de incourante bedrijfskavel te transformeren tot een courante. Door een herschikking van de bestemmingen bos en bedrijventerrein kan de bedrijfslocatie samengevoegd worden met nog niet in gebruik genomen bedrijfskavels aan de Zevenheuvelenweg. Onderdeel van deze herschikking is het herinrichten van een deel van het op en nabij Charlotteoord aanwezige NNB.

Deze herschikking leidt ertoe dat een deel van het bos gekapt moet worden, doch er ruimtelijk een betere ecologische structuur ontstaat. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de saldobenadering voor herbegrenzing van het Natuurnetwerk Brabant (artikel 5.4 van de Verordening Ruimte). De herbegrenzing en het bijbehorende bestemmingsplan zijn inmiddels onherroepelijk. Daaruit blijkt dat de geplande ontwikkeling leidt tot een kwalitatief betere ecologische structuur dan de oorspronkelijke situatie. Deze ontwikkeling is per definitie locatiegebonden.

Inrichting

Ten behoeve van de genoemde bestemmingsplanwijziging heeft een natuuronderzoek plaatsgevonden. Dit is uitgevoerd door Bureau Waardenburg in 2015. In 2018 heeft een actualisatie plaatsgevonden t.b.v. kleine marterachtigen. Deze inventarisatie vormde mede de basis voor het inrichtingsplan en bestemmingsplan. In het plangebied waren geen in gebruik zijnde roofvogelnesten aanwezig of bekend, tot de veldcontrole in het voorjaar van 2019, waarbij een actief buizerdnest werd aangetroffen in het plangebied. Het is gezien de gekozen ecologische structuur en het reeds vastgestelde bestemmingsplan geen redelijk alternatief om de inrichting van het plangebied alsnog aan te passen ten gunste van de buizerd.

Uitvoering en planning

Voor de kap van het bos en de boom met het buizerdnest wordt gekozen voor een werkwijze en planning die de minste verstoring van natuurwaarden met zich meebrengt. Dit betekent dat gewerkt wordt in de minst kwetsbare periode van de aangevraagde soorten en dat vooraf een veldcontrole uitgevoerd wordt op de eventuele aanwezigheid van beschermde soorten.

Bij de kap wordt rekening gehouden met de eekhoorn. Voorafgaand aan de kap worden alle bomen gecontroleerd op de aanwezigheid van bewoonde nesten van de eekhoorn. Wordt de aanwezigheid van eenhoorns vastgesteld dan wordt de kap van de betreffende bomen uitgesteld, totdat de dieren uit zichzelf het nest hebben verlaten.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.4 Belang van de aanvraag

De ontheffing wordt aangevraagd in het belang 'ter bescherming van flora of fauna', zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, van de Wnb, alsook 'van de bescherming van wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats', zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, sub 1, van de Wnb. Voor de eekhoorn geldt tevens dat de noodzaak van een ontheffing ook verband kan houden met handelingen 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde', zoals genoemd in artikel 3.10, tweede lid, onder a, van de Wnb.

De kap van bomen maakt deel uit van een totaalontwikkeling die nodig is om het Natuurnetwerk Brabant te versterken tussen de natuurgebieden Drijflanen (Gemeente Tilburg) en Landgoed de Mast / Huis ter Heide (Natuurmonumenten). Deze versterking is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat deze zone functioneert als ecologische verbindingzone voor de relevante doelsoorten.

In 2017 heeft de provincie een onderzoek laten uitvoeren naar de wettelijke verplichtingen voor het ontsnipperen en verbinden van leefgebieden van prioritaire soorten. Daaruit is naar voren gekomen dat op een aantal plaatsen in de provincie aanvullende opgaven nodig zijn bovenop de bestaande EVZ-opgaven om ervoor te zorgen dat de staat van instandhouding van beschermde soorten niet achteruitgaat. Dit speelt in Tilburg met de kamsalamander: er is een verbinding noodzakelijk tussen de gebieden Drijflanen en Huis ter Heide en tussen Huis ter Heide en De Brand. Voor beide opgaven lopen inmiddels projecten.

Voor de opgave Drijflanen - Huis ter Heide is een (fysieke en financiële) koppeling gelegd met het project Charlotteoord. Deze koppeling is vastgelegd in het rapport "Visie natuur en herbegrenzingsvoorstel Natuurnetwerk Brabant binnen en nabij Landgoed Charlotteoord te Tilburg (Cools, 2018).

Uit het bovenstaande volgt dat het noodzakelijk is dat een deel van de bomen op Charlotteoord wordt gekapt, zodat de in het bestemmingsplan als zodanig vastgelegde bedrijfsgrond ook kan worden gerealiseerd. De opbrengsten uit deze projectontwikkeling dienen rechtstreeks de NNB/EVZ-opgave, die nodig is om de kamsalamander op provinciaal niveau in een gunstige staat van instandhouding te kunnen behouden. Voor de te realiseren opgaven NNB nabij Charlotteoord: zie figuur 2.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen van de flora en fauna, en van de ruimtelijke ontwikkeling van gebieden, voldoende onderbouwd zijn om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.5 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In de aanvraag, het activiteitenplan (hoofdstuk 4, mitigatieplan) en in de aanvullingen daarop, wordt beschreven welke maatregelen worden genomen om de negatieve effecten voor de buizerd en eekhoorn zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de onderstaande maatregelen.

Voor de buizerd:

- Er wordt gewerkt buiten de kwetsbare periode van de buizerd (september-begin februari);
- Het ongeschikt maken en bepalen van de locatie vindt plaats onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de buizerd;
- Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld door een deskundige op het gebied van buizerd;
- Voortkomend uit de compensatieplicht vanuit het NNB wordt een nieuw gebied bestemd en ingericht als natuur. Met de invulling hiervan wordt specifiek ingestoken op geschikt broedbiotoop en foerageergebied voor buizerd (en eekhoorn). Dit inrichtingsplan wordt opgesteld in samenspraak met een deskundige op het gebied van de buizerd;
- De effectiviteit van de maatregelen wordt gemonitord.

Voor de eekhoorn:

- Kapwerkzaamheden van bomen waarin zich nesten van de eekhoorn bevinden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de eekhoorn;
- Voorafgaand aan de kap wordt gecontroleerd op eekhoornnesten;
- Per te verwijderen eekhoornnest worden voorafgaand aan de kap 2 stuks nestkasten of kunstnesten geplaatst in vergelijkbaar bosgebied, grenzend aan de planlocatie;
- Het plaatsen van boombruggen aan de Dongenseweg en Baron van Voorst tot Voorstweg;
- Het inrichten van nieuw leefgebied voor de eekhoorns volgens een op te stellen inrichtings- en beheerplan.

In een buizerdterritorium zijn meestal meerdere nesten aanwezig; deze rouleren in de loop der jaren in gebruik. Verder zijn buizerds goed in staat een nieuw nest te bouwen; de buizerd is flexibel ten aanzien van keuze en benutten van alternatieve nesten¹.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de buizerd en eekhoorn niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

2.6 Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.10, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn algemene en specifieke voorschriften verbonden.

¹ BIJ12-Kennisdocument Buizerd (2017)

BIJLAGE 1. VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig invullen en op te sturen naar info@odbn.nl.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.

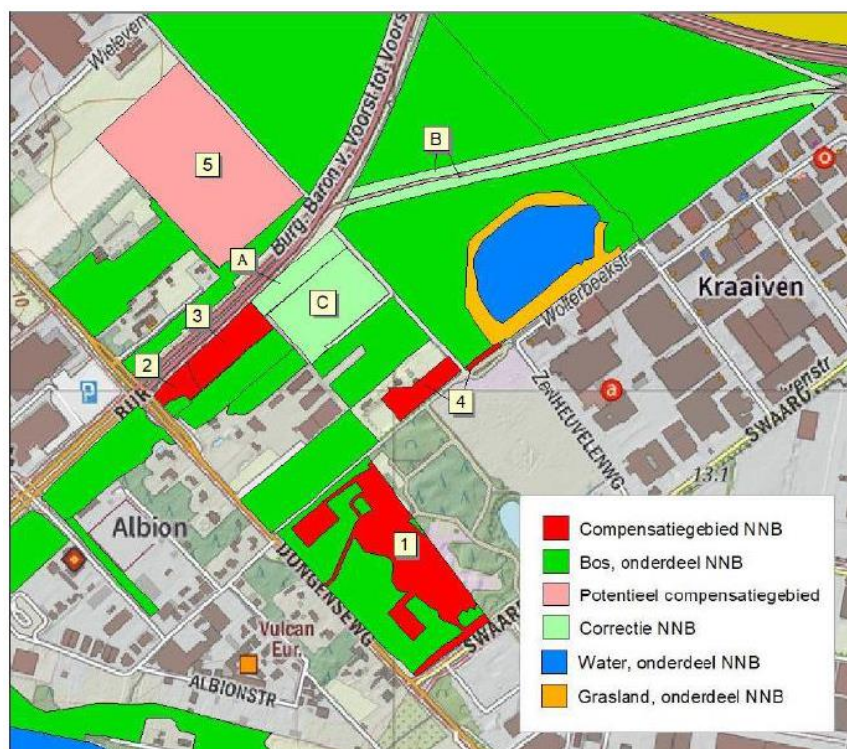
Specifieke voorschriften

5. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hiergenoemde voorschriften, de mitigerende en compenserende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het activiteitenplan Charlotteoord Tilburg, hoofdstuk 4 (mitigatieplan).
6. De activiteiten en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
7. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
8. Monitoring van buizerd en eekhoorn dient te worden uitgevoerd zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan Charlotteoord Tilburg.
9. Indien het noodzakelijk blijkt om de eenhoorns te monitoren middels telemetrie dan dient de onderzoeker hiervoor in het bezit te zijn van een separate ontheffing.
10. Het inrichtings- en beheerplan voor de eekhoorn en voor de buizerd, zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van het mitigatieplan, dient aan ons te worden toegezonden via info@odbn.nl. Dit plan dient uiterlijk op 31 maart 2020 in ons bezit te zijn.
11. De te plaatsen boombruggen voor de eekhoorns dienen van een bewezen werkend type te zijn (zoals bijvoorbeeld de boombruggen in Roermond aan de Heinsbergerweg).
12. Een verslag van deze monitoring wordt aan ons toegezonden via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer en 'monitoring Charlotteoord Tilburg'. Dit verslag dient uiterlijk op 1 oktober 2020 in ons bezit te zijn.

BIJLAGE 2. LOCATIE ONTWIKKELING

Figuur 1. Locatie kadastrale percelen kadastraal bekend gemeente Tilburg, secties F 4302, AE 733 en AE 735. De activiteiten vinden plaats binnen de drie rood omlinjde kavels.

Figuur 2. Te realiseren opgaven NNB nabij Charlotteoord

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START WERKZAAMHEDEN

Meldingsformulier start werkzaamheden Ontheffing Wet natuurbescherming ex artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid.		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/098361	
Naam initiatief	het kappen van bomen in Landgoed Charlotteoord ten behoeve van de herinrichting van Natuurnetwerk Brabant	
Ontheffingsperiode	voor de periode tot en met 31 december 2020	
Ontheffinghouder	Gemeente Tilburg	
Naam aanvrager	De heer P. Hens	
Adres	Postbus 90155	
PC-Woonplaats	5000 LH te Tilburg	
<u>Gegevens</u> <u>werkzaamheden</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden		
Telefoonnummer (vast)		
Telefoonnummer (mobiel)		
Locatie(s) werkzaamheden		
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen		
Datum start werkzaamheden		
Overzicht planning werkzaamheden		
		
		
		
		
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de werkzaamheden bekend is, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	